

Eesti Vabariik

Investorpresentatsioon
August 2024

riigivõlakiri.ee

INVEST EERI RIIGI VÕLAKIRJADESSE

28.08–09.09

Enne investeerimisotsuse tegemist tutvu kindlasti Rahandusministeeriumi veebilehel riigivõlakiri.ee avaldatud võlakirjade tingimuste ja presentatsiooniga, et mõista täielikult võlakirjadesse investeerimisega seonduvaid hüvesid ja riske ning konsulteerii vajadusel asjatundjaga.

Sisukord

Eesmärk	2
Riigivõlakiri	3
Eesti riigi võlakirjad	4
Majanduskasv	5
Hoiused	6
Laenukoormus	7
Reitingud	8
Riigieelarve	9
Investeeringud	10
Riskid	11
Märkimine	12
Investori kinnitused	13

Eesti riigi võlakirjade eesmärk – ühiskasu

Eesti elanike vahendite kaasamine

toetab majandust
jättes intressitulu
riiki

tugevdab riiki
kaasates
inimesi

laiendab
finantseerimis-
allikate valikut

elavdab
kohalikku
kapitaliturgu

edendab
üldist
rahatarkust

Riigivõlakiri

- Fikseeritud intressiga riiklik võlakiri tagab regulaarse ja kindla sissetuleku investorile. Riigivõlakiri on üks madalaima riskiga finantsinstrumente, see on sobiv viis väärtpaperiturul esimeste tehingute tegemiseks. Kogenud investorile annab võlakiri võimaluse hoida osa portfelist madala riskiga instrumentides.
- Viimaste aastate jooksul on mitmed Euroopa riigid (sh Belgia, Horvaatia, Iirimaa, Itaalia, Läti, Leedu, Portugal, Rumeenia, Suurbritannia) välja andnud jaeinvestoritele suunatud riiklikke võlakirju.
- Eesti riik on alates Covid-19 kriisi algusest 2020. aastal aktiivsemalt emiteerinud nii pikaajalisi kui lühiajalisi võlakirju. Juuli lõpu seisuga on investorite portfellides 4 miljardi euro väärtuses pikaajalisi ja 1,1 miljardi euro väärtuses lühiajalisi Eesti riigi võlakirju. Need võlakirjad on olnud suunatud peamiselt kutselistele investoritele ja rahvusvahelistele fondidele.
- Antud avalik pakkumine võimaldab esmakordselt Eesti jaeinvestoritel osta Eesti riigi võlakirju ja kaubelda nende väärtpaperitega Nasdaq Tallinna börsil. Kaasatud raha suunatakse riigieelarvesse, sealhulgas kasvanud riigikaitse- ja muude investeeringute katmiseks.

Eesti riigi võlakirjad

- Eesti riigi võlakiri on laenu kokkulepe, mille puhul Eesti riik soovib laenu võtta ja Eesti riigi võlakirja omandaja on valmis seda laenu andma. Laenu tingimustes ja tähtjas lepitakse eelnevalt kokku. Seejärel väljastab Eesti riik võlakirjad ehk väärtpaberid, mis on võlakirja omanikule ehk laenuandjale laenu kokkuleppe kinnituseks.
- Eesti riik maksab võlakirja omanikule üks kord aastas kokkulepitud intressi. See on laenuandja tulu antud laenu eest.
- Võlakirja lõpptähtpäeval maksab Eesti riik võlakirja omanikule tagasi ka algse võlakirja nimiväärtusele vastava summa.

Mille poolest Eesti riigi võlakiri sarnaneb tähtjalise hoiusega?

- Mõlemal juhul teenib investor kindlaksmääratud perioodi eest fikseeritud intressi.
- Mõlemal juhul makstakse investorile perioodi lõppedes algselt investeeritud summa tagasi.

Mille poolest Eesti riigi võlakiri erineb tähtjalisest hoiusest?

- Tähtjalise hoiuse saab avada arvelduskontol. Võlakirjade omandamiseks on vaja väärtpaberikontot.
- Tähtjalise hoiuse katkestamisel saab alati tagasi hoiusumma, aga kogunenud intresse välja ei maksta. Võlakirjade müügil enne lõpptähtpäeva võib müügihind olla ostu- või märkimishinnast nii kõrgem kui madalam.

Tulu võlakirjadesse investeerimisel

- Võlakirjad maksavad üks kord aastas kokkulepitud intressi.
- Pärast võlakirja omandamist saab neid Nasdaq Tallinna börsil müüa või juurde osta.
- Võlakirja turuhind börsil võib erineda algsest võlakirja märkimishinnast, sest turuhind kujuneb vastavalt nõudlusele ja pakkumisele.
- Võlakirjade müügil järelturul enne lõpptähtpäeva muutub intressitulukauplemistuluks või -kahjuks, mis on mh oluline maksude deklareerimisel.

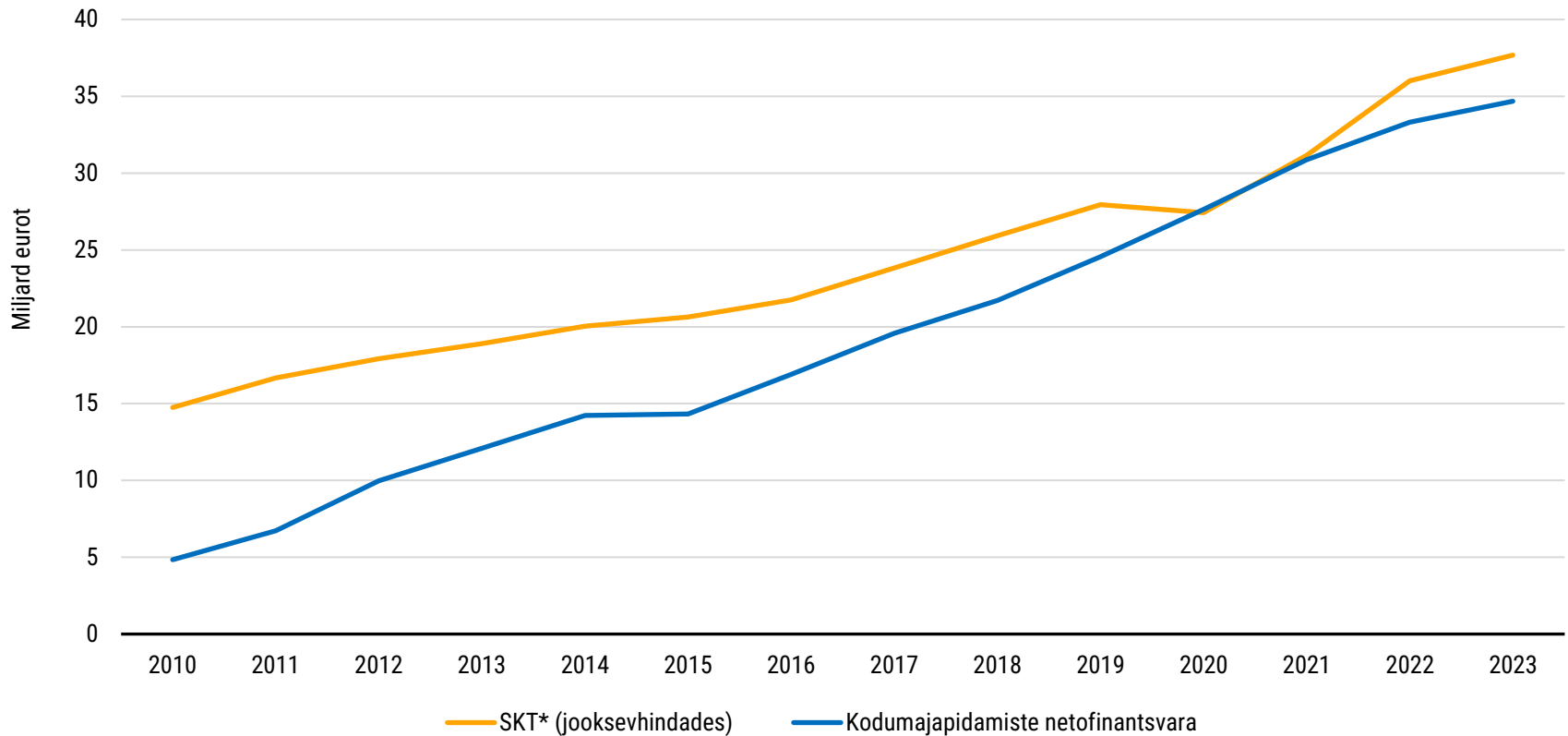
Eesti riigi võlakirjadest saadava tulu maksustamine

- Eesti riik peab eraisikutele tehtavate võlakirjade intressimaksete pealt kinni tulumaksu 20% (alates 01.01.2025 on tulumaksumäär 22%).
- Tulumaksu ei peeta kinni Eesti residendist investoritelt, kes on soetanud võlakirjad investeerimiskonto kaudu ja esitanud tulumaksukohustuse edasilükkamise avalduse.
- Investeerimiskonto kohta saab täpsemat infot pangast.
- Tulumaksukohustuse edasilükkamise avaldust on võimalik esitada [kodulehel](#). Sellisel juhul laekuvad Eesti riigi võlakirjade intressid investorile investeerimiskontole täissummas ja tulumaksukohustust on võimalik edasi lükata.
- Kauplemistulu (kasu vara võõrandamisest) või -kahju (väärtpaberi kahju) deklareeritakse tuludeklaratsioonil.

Majanduskasv

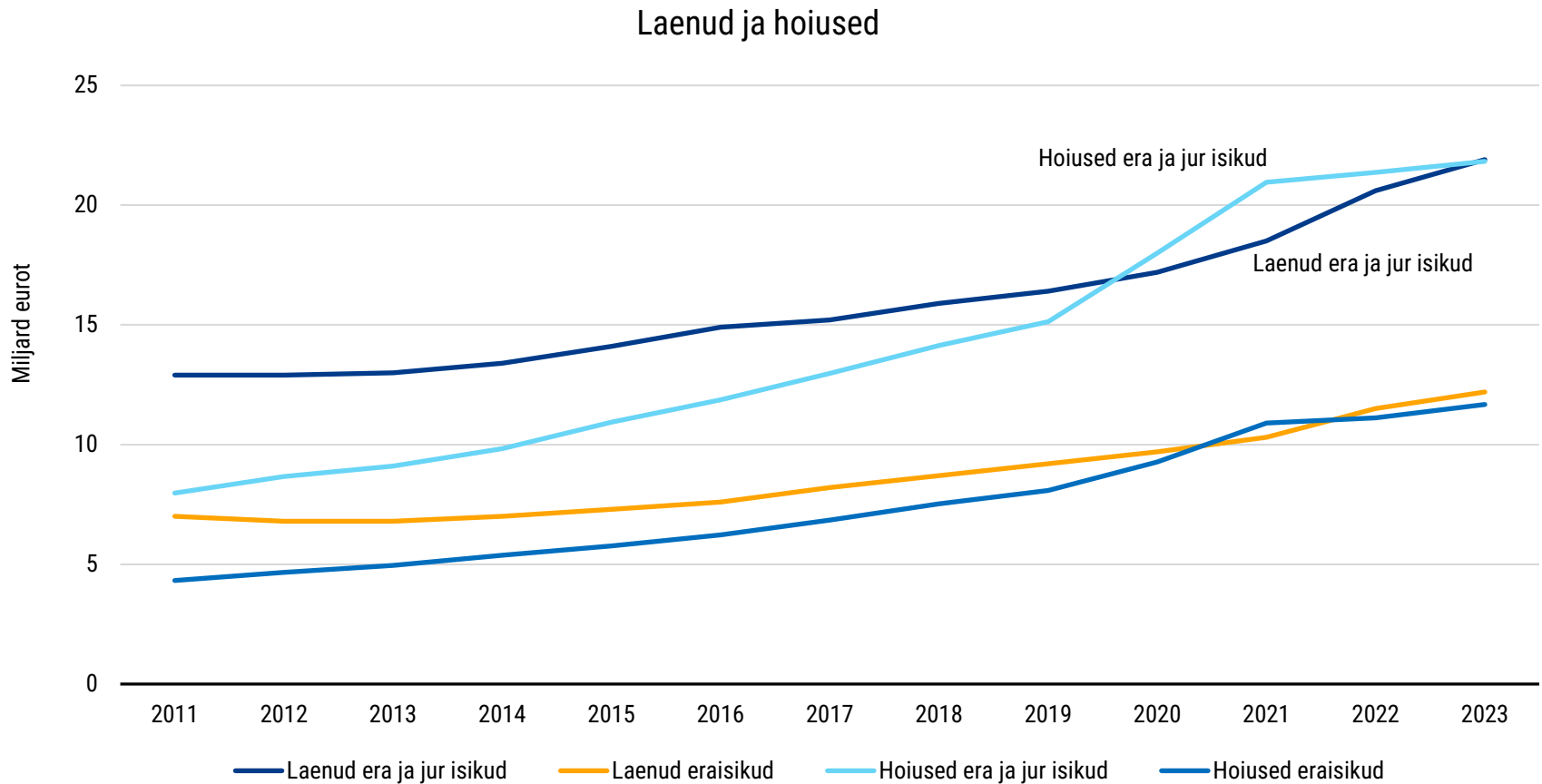
Eesti majandus on alates euro tulekust kasvanud 2,5 korda ja elanike jõukus 7 korda.

Sisemajanduse kogutoodang ja kodumajapidamiste netofinantsvara

Hoiused

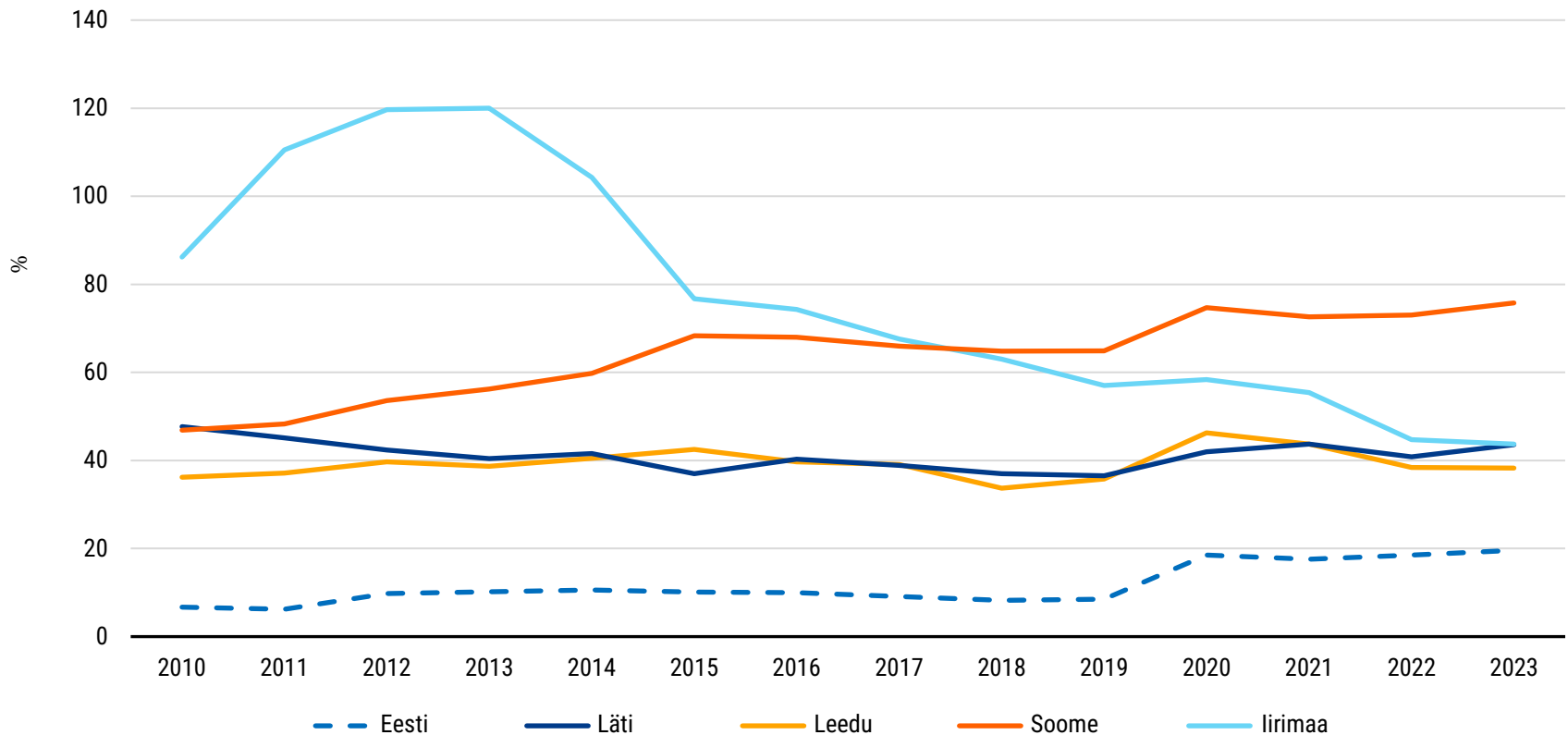
Eesti majapidamiste hoiuste maht on jõudnud rekordilise 12 miljardi euron, tähtajalistel hoiustel on 4 miljardit eurot.

Laenukoormus

2023. aasta lõpu seisuga oli Eesti kõige madalama võlakoormusega riik Euroopa Liidus – Eesti riigi laenukoormus oli siis 7,4 miljardit eurot ehk 19,6% SKT-st.

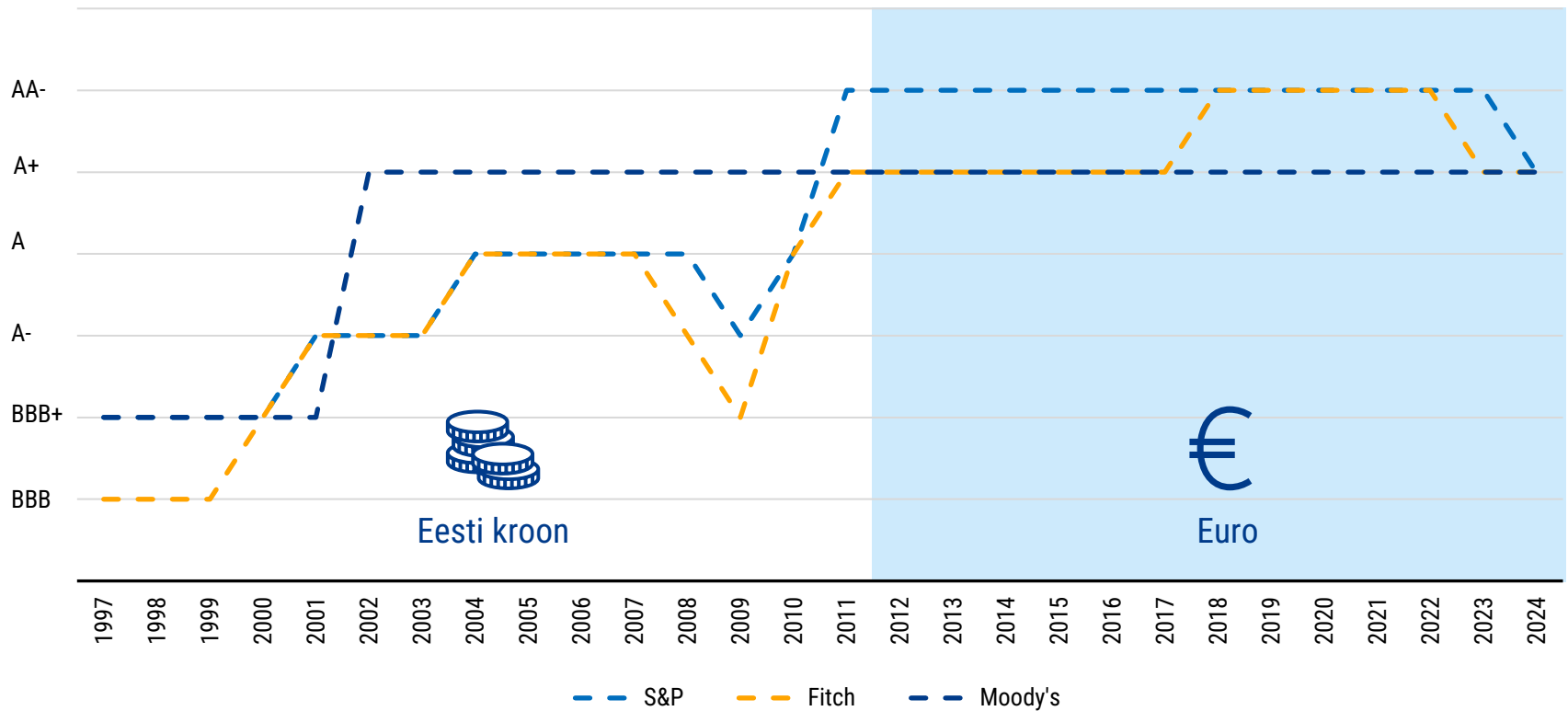
Riikide laenukoormus

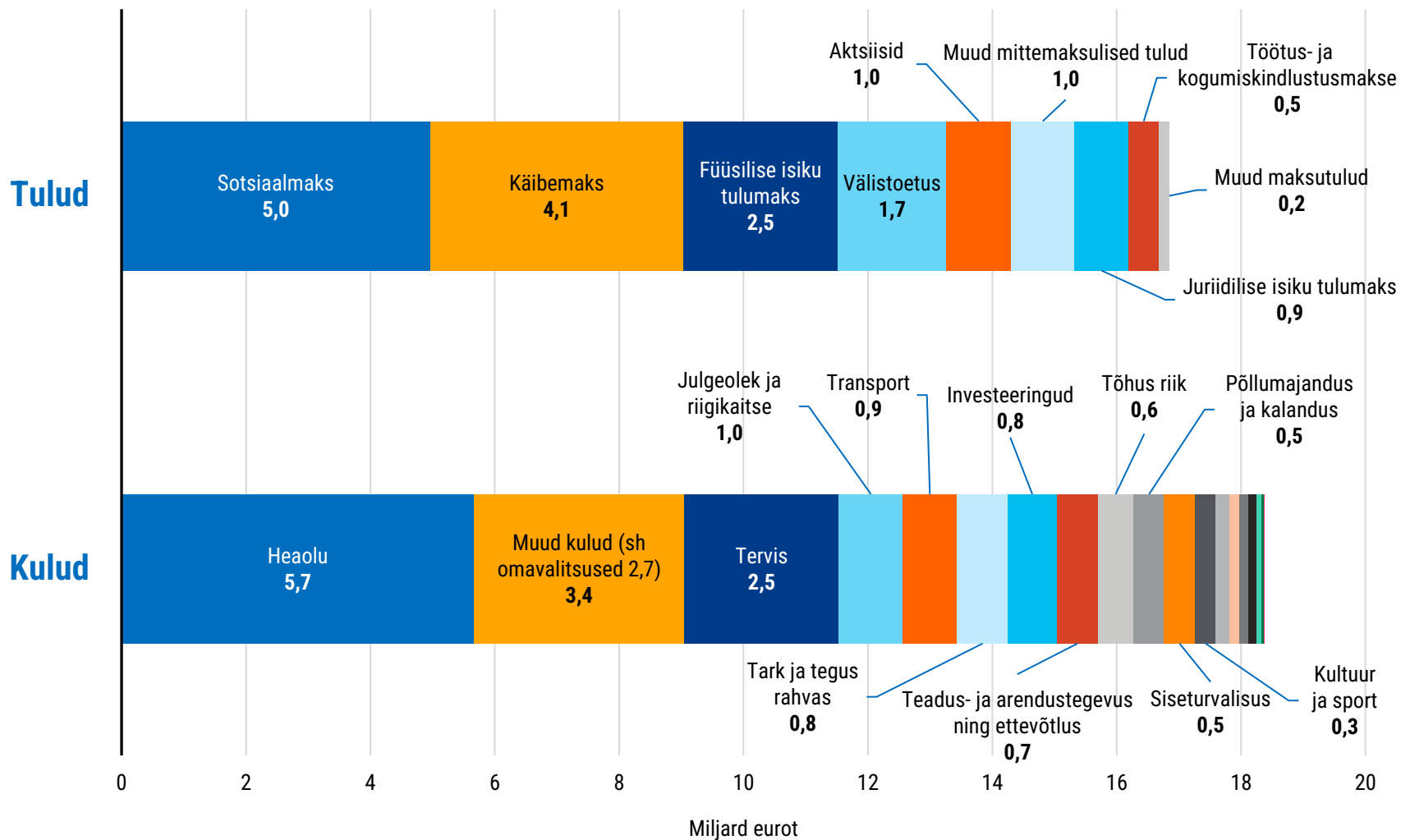
Reitingud

Rahvusvahelised reitinguagentuurid on alates eurole üleminekust hinnanud Eesti riiki kõrgete krediitireitingutega.

Eesti riigi reitingud

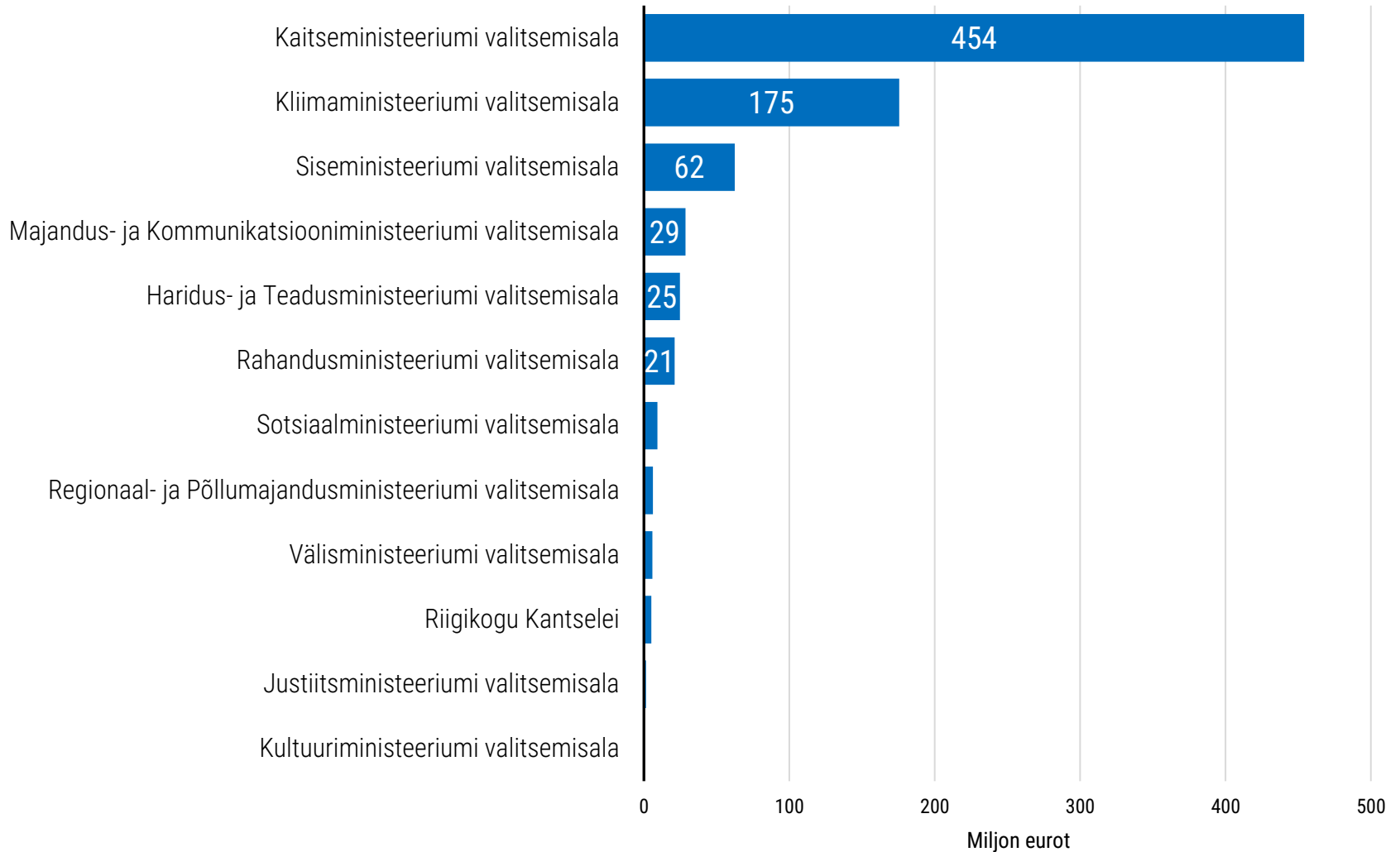

2024 riigieelarve tulud ja kulud

Lisainfo: <https://fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/riigieelarve-ja-eelarvestrateegia/2024-riigieelarve>

Investeeringud 2024 riigieelarves

Riskid

Iga investeerimisvõimalusega tuleb investoril teadvustada riske ja veenduda, et võlakirjad on talle sobiv investeering. Sama lugu on ka riigi väljaantud võlakirjadega. Lisaks üldistele investeerimisriskidele tuleb võlakirju soetades arvestada järgnevaid riske:

- **Intressimäära risk.** Kui võlakiri müüa enne tähtaega, võib investor olla mõjutatud võlakirja turuhinna muutustest, mis tulenevad turu intressimäärade muutumisest. Kui intressimäärad tõusevad, langeb võlakirja hind ja, vastupidi, kui intressimäärad langevad, võlakirja hind tõuseb. Sellisel juhul võib investeering anda vastavalt kasumit või kahjumit.
- **Likviidsusrisk.** See on risk, et võid saada kahju likviidsuse puudumise tõttu ehk keegi ei ole valmis võlakirja ostma.
- **Inflatsioonirisk.** Kuigi enamasti on võlakirja tootlus fikseeritud ja ette teada, tasub investoril nominaaltootlust võrrelda ka inflatsiooniga, mis kujundab reaaltootlust.
- **Emitendirisk.** See risk tekib siis, kui riik ehk emitent ei ole võimeline maksma määratud intressimakseid või ei suuda võlakirja omanikule tähtajaks tagasi maksta põhisummat. Halvimal juhul võib jääda investeeritud summast ilma. Riigivõlakirjadel on emitendiriski realiseerumine vähem tõenäoline kui ettevõtete võlakirjadel. Emitendirisk on Eesti Vabariigi puhul eelkõige seotud järgmiste asjaoludega:
 - geopoliitiline olukord – tulenevalt sellest, et asume Venemaa naabruses;
 - majanduse väiksuse tõttu oleme sõltuvad maailmamajanduses toimuvast ja oma põhiliste kaubanduspartnerite majanduslikust käekäigust;
 - võlakirjad ei ole tagatud.

Märkimine

Eesti Vabariigi võlakirjad

Võlakirja nimiväärtus

Ühe võlakirja **nimiväärtus on 100 eurot**. Märkimiseks vajalik rahasumma peab olema märkimiskorralduse esitamise hetkel kontol.

Avaliku pakkumise maht

Eesti riik pakub kuni **kaks miljonit võlakirja kogunimiväärtuses** kuni 200 miljonit eurot.

Võlakirjade jaotamine

Eesti riik eelistab võlakirjade jaotamisel **jaeinvestoreid**.

Fikseeritud intress

Võlakirjadelt makstakse fikseeritud intressi **3,3% aastas**. Väljamakse tehakse üks kord aastas **16. septembril**.

Võlakirja lõpptähtpäev

Võlakirja **lõpptähtpäeval 16. septembril 2026** maksab Eesti riik võlakirja omanikule tagasi algse võlakirja nimiväärtusele vastava summa.

Mis on märkimine ja kuidas märkida?

- Eesti riigi võlakirja märkimine tähendab sooviavaldust Eesti riigi võlakirjade omandamiseks. Märkimise soovi saab investor esitada märkimiskorraldusena.
- Võlakirjade märkimiseks on vaja väärtpaberikontot, mida saab avada kõikide Eesti kontohaldurite juures (sh kodupangas).
- Ettevõttel või muul juriidilisel isikul on võlakirjade märkimiseks vaja LEI-koodi. Selle taotlemiseks tuleb võtta ühendust LEI-koodi teenusepakkujaga.
- Märkimiskorraldusele on oluline lisada maksimaalne arv võlakirju, mida soovid omandada.
- Märkimiseks vajalik rahasumma peab olema märkimiskorralduse esitamise hetkel kontol ning see broneeritakse kuni võlakirjade jaotamiseni.
- Võlakirjade märkimiskorralduse esitamiseks vali enda kontohaldur, kus omad ka väärtpaberikontot:

Pakkumise ajakava

Märkimisperiood

28.08.2024 kl 10:00 – 09.09.2024 kl 16:00 on investoritel võimalus esitada märkimiskorraldusi võlakirjade avalikus pakkumises osalemiseks.

Jaotamine

11. septembril või sellele lähedasel kuupäeval selguvad võlakirjade avaliku pakkumise tulemused ja jaotus.

Esimehe kauplemispäev

17. septembril või sellele lähedasel kuupäeval algab Eesti riigi võlakirjade kauplemine Nasdaq Tallinna börsi võlakirjade põhinimekirjas.

Investori kinnitused

Märkimiskorralduse esitamisega investor:

- kinnitab, et ta on põhjalikult tutvunud käesoleva presentatsiooni ning võlakirjade tingimustega, nendes sisalduvast teabest aru saanud ning nõustub neid täitma;
 - nõustub käesolevas presentatsioonis toodud pakkumise tingimustega;
 - nõustub, et pakkumine ei ole käsitletav pakkumusena võlakirjade müügilepingu sõlmimiseks võlaõigusseaduse § 16 lg 1 tähenduses ning märkimiskorralduse esitamine ei tähenda, et investori ja emitendi vahel oleks sõlmitud võlakirjade müügileping;
 - nõustub, et tema poolt märkimiskorralduses märgitud võlakirjade arvu loetakse maksimaalseks võlakirjade arvuks, mida ta soovib omandada (maksimumarv) ning et emitendil on õigus võlakirjade arvu vähendada järgides emitendi jaotamis põhimõtteid;
 - kohustub omandama võlakirju kuni maksimumarvu ulatuses ja nende eest tasuma;
 - volitab kontohaldurit ja annab talle korralduse edastada märkimiskorraldus Nasdaq CSD-le;
 - annab emitendile ja Nasdaq CSD-le nõusoleku töödelda oma isikuandmeid ja märkimiskorralduses toodud andmeid pakkumisperioodi ajal, ning enne ja/või pärast pakkumisperioodi, ulatuses, mis on vajalik pakkumises osalemiseks, märkimiskorralduse täitmiseks või tagasilükkamiseks ning võlakirjade tingimuste ning nendest tulenevate emitendi kohustuste täitmiseks;
 - volitab investori väärtpaperikontot haldavat kontohaldurit või vastavalt Nasdaq CSD-d muutma investori märkimiskorralduses toodud andmeid, sealhulgas (a) täpsustama tehingu väärtuspäeva ning (b) täpsustama investori poolt ostetavate võlakirjade arvu ning tehingu kogusummat, mis saadakse pakkumishinna korrutamisel vastavale investorile eraldatud võlakirjade arvuga.
-
- **Investor peab tagama, et tema poolt esitatud märkimiskorralduses sisalduvad andmed on õiged, täpsed ja arusaadavad.**
 - **Emitendil on õigus lükata tagasi mis tahes märkimiskorraldus, milles sisalduvad andmed ei vasta võlakirjade tingimustele ja/või käesolevas presentatsioonis esitatud tingimustele.**